

برنامه درسی و سرفصل دروس
رشته «فلسفه و کلام اسلامی»
(دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته)

سال ۱۳۹۹

فصل اول:

مشخصات کلی رشته «فلسفه و کلام اسلامی»
(دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته)

بسم الله الرحمن الرحيم

تعریف رشته

فلسفه که در قرون اولیه اسلامی وارد جهان اسلام شد از دویست مسئله تجاوز نمی‌کرد، اما فلاسفه و حکمای اسلامی این مسائل را به هفتصد مسئله رساندند. ایرانیان در پرتو مکتب تشیع بیش از سایر مذاهب به امر تعقل اهتمام ورزیدند و با الهام از قرآن کریم و روایات اهل بیت علیهم السلام به فلسفه صبغه اسلامی دادند. پیدایش مکتب مشاء به نمایندگی ابن سینا و مکتب اشراق به نمایندگی سهروردی و مکتب حکمت متعالیه به نمایندگی صدرالمتهلین شیرازی نشانگر همت و تلاش ایرانیان مسلمان در ترویج و شکوفایی فلسفه است.

رشته فلسفه و کلام اسلامی، چنانکه از نامش هویداست، از دو قلمرو اصلی تشکیل می‌شود: فلسفه اسلامی و کلام اسلامی. کلام اسلامی سنت دین‌شناسانه‌ای در کنار فلسفه اسلامی بوده است که هدفش دفاع عقلانی از آموزه‌های اصلی دین مبین اسلام است، البته با مبانی و ارکانی غیر از مبانی و ارکان فلسفه اسلامی. این هر دو سنت، به ویژه در ایران، سنت‌های فکری پیوسته و بی‌انقطاعی بوده‌اند که بدون هیچ گسستی تا دوران معاصر استمرار یافته‌اند. پیش‌نیاز ضروری آموزش و پژوهش در این دو قلمرو تسلط کافی بر زبان عربی و منطق است. از متخصص این رشته انتظار می‌رود که قادر باشد آموزه‌های اصلی دین را تبیین عقلی کند و از آن دفاع عقلانی نماید. امروزه کلام جدید و فلسفه دین در غرب عهده‌دار چنین بحث‌هایی است. ظهور آرای دین‌شناسانه نوین و شبهات دینی در اثر تعامل فکری با غرب، پویاسازی این رشته و بازنگری در آن را ضروری می‌سازد.

هدف رشته

دین‌شناسی فلسفی کلامی

ضرورت و اهمیت رشته

دفاع عقلانی از دین

نقش و توانایی فارغ‌التحصیلان

با توجه به جایگاه باورهای دینی در جامعه ما، دانش‌آموختگان می‌توانند نقش فرهنگی تربیتی پررنگی در جامعه داشته باشند، می‌توانند به عنوان مشاور فرهنگی و دینی، دبیر، معلم، و... نقش ایفا کنند.

شرایط و ضوابط ورود به دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته فلسفه و کلام اسلامی

کسانی می‌توانند داوطلب ورود به دوره کارشناسی ارشد (ناپیوسته) شوند که دارای شرایط زیر باشند:

الف: دارا بودن گواهی‌نامه معتبر کارشناسی (به شرط گذراندن واحدهای پیش‌نیاز در رشته‌های غیر مرتبط)

ب: پذیرش در آزمون کارشناسی ارشد سازمان سنجش

ج: پذیرفته شدن در امتحان ورودی و مصاحبه علمی دانشگاه امام صادق (علیه السلام)

طول دوره و شکل نظام

شکل نظام به صورت ترمی- واحدی خواهد بود و هر واحد نظری معادل ۱۶ ساعت، واحد عملی با آزمایشگاهی معادل ۳۲ ساعت، کارگاهی، عملیات صحرایی یا کار در صحنه معادل ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی معادل ۶۴ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی تدریس می شود.

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته فلسفه و کلام اسلامی شش نیمسال است و هر دانشجو موظف است ۳۲ واحد تخصصی (با احتساب واحدهای پایان نامه) و ۸ تا ۱۲ واحد جبرانی را بگذرانند.

نوع درس	تعداد واحد
جبرانی	حداقل ۸ و حداکثر ۱۲
الزامی	۲۸
پایان نامه	۴
مجموع	۳۲+ (۸ تا ۱۲)

فصل دوم:

جداول دروس رشته «فلسفه و کلام اسلامی»

(دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته)

(۱) جدول دروس جبرانی (حداقل ۸ و حداکثر ۱۲ واحد)

پیش‌نیاز	تعداد ساعات			تعداد واحد	عنوان درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
-	-	۳۲	۳۲	۲	فقه مسائل اجتماعی (۱): ولایت فقیه، امر به معروف و نهی از منکر	۱۰۱
-	-	۳۲	۳۲	۲	فقه مسائل اجتماعی (۲): مبانی فقه تربیت	۱۰۲
-	-	۳۲	۳۲	۲	زبان تخصصی عربی	۱۰۳
-	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه غرب دوره جدید (تجربه‌گرایی، عقل‌گرایی، کانت)	۱۰۴
-	-	۳۲	۳۲	۲	کلام اسلامی	۱۰۵
-	-	۳۲	۳۲	۲	تفکر نقدی	۱۰۶
-	-	۳۲	۳۲	۲	معرفت‌شناسی	۱۰۷
-	-	۳۲	۳۲	۲	تفسیر فلسفی قرآن کریم	۱۰۸
		۲۵۶	۲۵۶	۱۶	جمع	

هر دانشجو موظف است حداقل ۸ و حداکثر ۱۲ از این جدول را به تشخیص گروه ارائه بگذراند.

(۲) جدول دروس الزامی

پیش نیاز	تعداد ساعات			تعداد واحد	عنوان درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
-	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه ملاصدرا: هستی شناسی	۱۰۹
فلسفه ملاصدرا: هستی شناسی	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه ملاصدرا: خداشناسی	۱۱۰
فلسفه ملاصدرا: خداشناسی	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه ملاصدرا: علم النفس و آخرت - شناسی	۱۱۱
-	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه سینوی (۱)	۱۱۲
فلسفه سینوی (۱)	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه سینوی (۲)	۱۱۳
-	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه اشراق (۱)	۱۱۴
فلسفه اشراق (۱)	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه اشراق (۲)	۱۱۵
-	-	۳۲	۳۲	۲	منطق سینوی	۱۱۶
-	-	۳۲	۳۲	۲	منطق جدید	۱۱۷
-	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه غرب (۱)	۱۱۸
-	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه غرب (۲)	۱۱۹
فلسفه غرب (۱) و (۲)	-	۳۲	۳۲	۲	مسائل جدید کلامی	۱۲۰
-	-	۳۲	۳۲	۲	زبان تخصصی (۱)	۱۲۱
-	-	۳۲	۳۲	۲	زبان تخصصی (۲)	۱۲۲
-	-	۰	۰	۴	پایان نامه	۱۲۳
	-	۴۴۸	۴۴۸	۳۲	جمع	

فصل سوم:

سرفصل دروس رشته «فلسفه و کلام اسلامی»

(دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته)

سرفصل دروس جبرانی

کد درس: ۱۰۱

نام درس به فارسی:		نام درس به انگلیسی:			
فقه مسائل اجتماعی ۱: ولایت فقیه، امر به معروف و نهی از منکر		Social issues jurispeudenc: Jurist's guardianship (Willayat-e-Faghih), Enjoining good and Forbidding evil			
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت		پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد		نوع درس:	
آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	نظری	جبرانی		
	کارگاه	عملی			
	سمینار	نظری	الزامی		
	سفر علمی	عملی			
	سایر	نظری	اختیاری		

اهداف درس:

❖ آشنایی با مقدمات، مبانی و مسائل فقه عبادات اجتماعی و عبادات به معنی الاعم

❖ آشنایی با فلسفه احکام اجتماعی و روش‌شناسی اجتهاد

❖ آشنایی با مفاهیم، شرایط و ادله در موضوعات جهاد و امر به معروف و نهی از منکر

❖ ایجاد نگرش مثبت و تعمیق باورهای دینی نسبت به اهتمام شارع در: برگزاری عبادات جمعی، ضرورت حاکمیت حق و عدالت، اهمیت استقرار حکومت اسلامی، ایجاد علاقه‌مندی برای تأثیرگذاری دینی در مخاطب

❖ توانمندی در استدراک متون فقه عبادی و سیاسی

❖ توانمندی پاسخگویی با نگاه کلامی و فلسفه فقه به شبهات امر به معروف و نهی از منکر و مسئله ولایت فقیه

سرفصل درس:

❖ کلیات

- آشنایی با مبادی علم فقه (رئوس ثمانیه)
- آشنایی با روش شناسی اجتهاد و ارتباط آن با هرمنوتیک
- آشنایی با فلسفه فقه و جایگاه آن در نگرش کل نگر علم فقه
- آشنایی با علوم مقدماتی علم فقه (ادبیات عرب، منطق، کلام، تفسیر، درایه الحدیث، رجال، اصول)

❖ ولایت فقیه: مباحث تصویری و تصدیقی

- مفهوم ولایت فقیه (قرآن، روایات و استعمال فقها)
- رابطه نبوت، ولایت و امامت
- اقسام ولایت (تکوینی و تشریعی)
- مراتب ولایت تشریعی

❖ ولایت فقیه: پیشینه نظری ولایت فقیه در اندیشه فقیهان

- ولایت فقیه در اندیشه فقه‌های شیعه (فقه‌های اقدم)
- نظریه تشکیل حکومت در اندیشه فقه‌های متقدم
- ولایت مطلقه فقیه در اندیشه فقه‌های قدیم شیعه
- ولایت مطلقه فقیه در اندیشه فقه‌های قدیم شیعه
- ولایت مطلقه فقیه در اندیشه فقه‌های معاصر شیعه

❖ بررسی فقهی نظریه ولایت فقیه

- بررسی ادله فقهی اثبات ولایت فقیه (عقل و نقل)

- شرایط و ویژگی های حاکم اسلامی: سایر شرایط (شرط مانعیت و قابلیت)، شرایط حاکم اسلامی در اندیشه فقیهان
 - اقسام ولایت فقیه در منابع شرعی: ولایت مطلقه فقیه، ولایت مقیده فقیه، ولایت شورایی فقیهان
 - کیفیت تعیین حاکم اسلامی: راه شناخت و روش انتخاب حاکم اسلامی، روش تعیین حاکم و مدت دار بودن دوره رهبری
 - رابطه مرجعیت رهبری (ولایت) با مرجعیت فتوایی (تقلید)
 - فرایند حکومت اجرایی در اسلام
 - تحلیل فلسفه فقهی ولایت فقیه
 - شبهات مساله ولایت فقیه و پاسخ های آنها
- ❖ امر به معروف و نهی از منکر
- شرایط وجوب امر به معروف و نهی از منکر
 - مراتب امر به معروف و نهی از منکر: اظهار کراهت قلبی، گفتاری، عملی
 - مکلفین به امر به معروف و نهی از منکر (افراد-حاکم)
 - تحلیل فلسفه فقهی امر به معروف و نهی از منکر

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
✓	✓	✓	به تشخیص استاد

منبع اصلی:

۱. عاملی، زین الدین بن علی (شهید ثانی) (۱۹۹۲م). الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة. بیروت: دار احیاء التراث العربی. چاپ دوازدهم.
۲. امینی، علیرضا، آیتی، محمدرضا (۱۳۸۶). تحریر الروضة فی شرح اللمعة. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت). چاپ نخست.
۳. خمینی، روح الله (امام) (۱۳۷۸). کتاب البیع. تهران: موسسه نشر و تنظیم آثار امام خمینی (ره). چاپ نخست.
۴. اعرافی، علیرضا؛ بخشی، علی (۱۳۹۶). درآمدی بر اجتهاد تمدن ساز. قم: انتشارات موسسه فرهنگی هنری اشراق و عرفان. چاپ نخست.
۵. اعرافی، علیرضا، علی بخشی (۱۳۹۵). تحقیق و نگارش: هرمنوتیک. قم، انتشارات موسسه فرهنگی هنری اشراق و عرفان. چاپ نخست.
۶. بای، حسینعلی (۱۳۹۴). فلسفه فقه. قم: انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی. چاپ نخست.

منبع فرعی:

۱. امینی، علیرضا؛ آیتی، محمدرضا (۱۳۸۶). تحریر الروضة فی شرح اللمعة. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت). چاپ دوازدهم.
۲. حائری شیرازی، محی الدین (آیت الله) (۱۳۷۵). الولایه. قم: دار الصادقین. چاپ نخست.
۳. خمینی، روح الله (امام) (۱۳۷۳). ولایت فقیه. تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره). چاپ نخست.
۴. برجی، یعقوبعلی (۱۳۸۵). ولایت فقیه در اندیشه فقیهان. تهران: دانشگاه امام صادق (ع) و سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت). چاپ نخست.
۵. اشرفی، حسن (۱۳۸۳). بررسی سیر تاریخی و مبانی فقهی ولایت مطلقه فقیه. تهران: شهر دنیا.
۶. حسینی تهرانی، محمد حسین (۱۴۱۵هـ). ولایت فقیه در حکومت اسلام. تهران: مؤسسه ترجمه و نشر دوره علوم و معارف اسلام.
۷. معرفت، محمدهادی (۱۳۷۷). ولایت فقیه. قم: مؤسسه فرهنگی تمهید.
۸. لک زایی، شریف (۱۳۸۵). بررسی تطبیقی نظریه های ولایت فقیه. قم: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۹. مجموعه نویسندگان (۱۳۸۰). گفتگوهای فلسفه فقه. قم: انتشارات بوستان کتاب. چاپ دوم.

کد درس: ۱۰۲

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:				
فقه مسائل اجتماعی (۲): مبانی فقه تربیت				Social issues jurispeudenc: Fundamentals of Educational jurispeudenc				
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت		پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد		نوع درس:		جبرانی		نظری
		الزامی				عملی		
						نظری		
						عملی		
						نظری		
		اختیاری		عملی				
اهداف درس:								
❖ آشنایی با اهداف غایی در تعامل فقه به عنوان یک حوزه معرفتی دینی و تربیت به عنوان یک فرآیند هدایت گر در جامعه اسلامی ❖ آشنایی با مبادی فقه تربیتی و حوزه های تعامل دانش فقه و تربیت و تاثیر پذیری این مبادی از مسائل هستی شناسی و انسان شناسی ❖ ایجاد باور به امکان تعامل موضوعات و مسائل دانش فقه و تربیت و فلسفه و کلام ❖ زمینه سازی در جهت پرورش پژوهشگران در عرصه ی دانش های مضاف مانند فقه مضاف، فلسفه مضاف و عرصه نظام سازی اسلامی								
سرفصل درس:								
❖ حدود و قلمرو دانش فقه (تعریف فقه -موضوع فقه - محمول فقه - دانشی متناظر با علم فقه) ❖ حدود و قلمرو دانش تربیت (تعریف تربیت - تقسیمات تربیت - نظام تربیتی -تربیت و مفاهیم مشابه -دانش تربیت -دانش تربیت و دانش های مشابه) ❖ مقایسه و تعامل دانش فقه و تربیت (مقایسه علوم -نسبت دانش فقه و دانش تربیت -تعامل دانش فقه و دانش تربیت) ❖ فقه تربیتی (امکان و ضرورت فقه تربیتی -پیشینه فقه تربیتی -عناصر اصلی دانش فقه تربیتی -گستره فقه تربیتی - جایگاه فقه تربیتی -مقایسه فقه تربیتی با دانش های متناظر) ❖ معرفی ساحت های فقه تربیتی و مقایسه آنها با ساحت های مختلف رشد در روانشناسی (ساحت های عبادی، عاطفی، اخلاقی، اقتصادی، جسمی و جنسی) ❖ روش های تربیت در فقه تربیتی								
روش ارزشیابی:								
ارزشیابی مستمر		میان ترم		آزمون نهایی		تحقیق یا پروژه		
✓		✓		✓		به تشخیص استاد		
منابع اصلی:								
۱. اعرافی، علیرضا (۱۳۹۱). مجلدات فقه تربیتی. تحقیق و نگارش نقی موسوی. قم: موسسه فرهنگی هنری اشراق و عرفان.								
۲. دروس خارج فقه تربیتی آیت الله اعرافی. قابل دسترسی در پایگاه اینترنتی Eshragh-erfan.com .								

منابع فرعی:

۱. سبحانی، محمدتقی (۱۳۸۲). الگوی جامع شخصیت زن مسلمان قم: دفتر مطالعات و تحقیقات زنان. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران.
۲. رجحان، سعید (۱۳۸۲). مبانی استنباط در حقوق اسلامی و حقوق موضوعه. تهران: دانشگاه امام صادق (ع).
۳. گاستون میلاره (۱۳۷۵). معنی و حدود علوم تربیتی. ترجمه علی محمد کاردان. تهران: دانشگاه تهران.
۴. جمعی از نویسندگان زیر نظر علی محمد کاردان (۱۳۹۵). علوم تربیتی، ماهیت و قلمرو آن. تهران: سمت.
۵. باقری، خسرو (۱۳۸۲). نگاهی دوباره به تربیت اسلامی. تهران: وزارت آموزش و پرورش، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی.
۶. شعبان‌پور، محمد (۱۳۹۸). جایگاه حدیث در علوم انسانی: فقه، اخلاق، کلام و فلسفه: دانشگاه علامه طباطبائی (ره).

کد درس: ۱۰۳

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:			
زبان تخصصی عربی				Professional Arabic Language			
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	جبرانی	نظری	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	
			الزامی	عملی		کارگاه	
				نظری		سمینار	
				عملی		سفر علمی	
				اختیاری		عملی	سایر
اهداف درس:							
❖ آشنایی تفصیلی با متون تخصصی و آثار فلسفی و کلامی به زبان عربی							
❖ ایجاد رغبت و انگیزه در دانشجویان در مطالعه متون تخصصی به زبان عربی							
❖ تسلط بر متون معاصر عربی، توانایی ترجمه متون عربی سنتی و معاصر در زمینه مباحث فلسفی و کلامی							
سرفصل درس:							
آشنایی تفصیلی با متون تخصصی با موضوع:							
❖ وجود							
❖ اصل علیت							
❖ حدوث و قدم عالم							
❖ دین و معرفت دینی							
❖ اثبات وجود خدا . صفات الهی							
❖ فلسفه بعثت							
❖ سکولاریسم							
❖ پلورالیسم (کثرت گرایی دینی)							
❖ داده های وحیانی							
❖ عقل و دین							
❖ امامت							
روش ارزشیابی:							
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه				
✓	✓	✓	به تشخیص استاد				
منابع اصلی:							
۱. فرمانیان، مهدی (۱۳۸۸). گزیده ای از متون کلامی به زبان عربی. با اشراف قاسم جوادی. قم: مرکز نشر هاجر. چاپ نخست.							
۲. سربخشی، محمد (۱۳۸۹). درسنامه آشنایی با متون برگزیده فلسفی و کلامی از کتب عربی معاصر. قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).							

منابع فرعی:

۱. ابوزید، نصر حامد (۱۹۹۴م). نقد الخطاب الديني. مصر: سينا.
۲. بدوی، عبدالرحمن (۱۹۷۵م). مدخل جديد الى الفلسفة. كويت: وكالة المطبوعات.
۳. بدوی، عبدالرحمن (۱۹۷۹م). فلسفة العصور الوسطى. بيروت: دارالعلم.
۴. حنف، حسن (۱۹۸۸م). التراث و التجديد، من العقيدة الى الثورة. بيروت: دار التنوير.
۵. الصدر، محمدباقر (۱۴۰۲ هـ.ق). فلسفتنا. بيروت: دار التعارف للمطبوعات.
۶. محمود، زكى نجيب؛ امين، احمد (۱۹۳۶م). قصة الفلسفة الجديدة. مصر: مكتبة النهضة.
۷. كشفى، عبدالرسول (۱۳۸۹). دستور کاربردى زبان عربى، جلد ۱، آموزش صرف. قم: كتاب طه، چاپ چهارم.
۸. كشفى، عبدالرسول (۱۳۸۹). دستور کاربردى زبان عربى، جلد ۲، آموزش نحو. قم: كتاب طه، چاپ چهارم.

کد درس: ۱۰۴

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:			
فلسفه غرب دوره جدید(تجربه گرایی، عقل گرایی، کانت و...)				Modern Philosophy			
تعداد واحد: ۲ واحد		پیش نیاز: ندارد		نوع درس:		نظری	
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت		هم نیاز: ندارد				جبرانی	
						الزامی	
						اختیاری	
						آموزش تکمیلی عملی:	
						کارگاه	
						سمینار	
						سفر علمی	
						سایر	

اهداف درس:

❖ آشنایی با سیر تاریخ اندیشه رنسانس به بعد تا کانت و برخی از نوکانتی ها و مقایسه میان فیلسوفان نامدار مغرب زمین در آن دوره

❖ ترغیب دانشجویان به مطالعه و تحقیق در مباحث فلسفه غرب دوره جدید به منظور نقد و بررسی آن ها

❖ کسب مهارت در انجام پژوهش های فلسفی در حوزه فلسفه غرب دوره جدید

سرفصل درس:

سیر فلسفه از دوره رنسانس به بعد با عنایت به متفکران برجسته دوره:

❖ عقل گرایان (دکارت، مالبرانش، اسپینوزا، لایپ نیتز)

❖ تجربه گرایان (لاک، بارکلی، هابز، هیوم)

❖ کانت

❖ هگل

❖ نیچه

بررسی نظرات ایشان در موضوعاتی نظیر:

❖ نفس شناسی

❖ معرفت شناسی

❖ اخلاق

❖ دیانت و خدا

❖ زمان

❖ جوهر

روشن ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
✓	✓	✓	به تشخیص استاد

منابع اصلی:

۱. بریه، امیل (۱۳۸۵). تاریخ فلسفه قرن هفدهم و هجدهم. مترجم: اسماعیل سعادت. تهران: هرمس.

۲. کاپلستون، فردریک چارلز (۱۳۸۰). تاریخ فلسفه (جلد ۴). مترجم: غلامرضا اعوانی. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

۳. کاپلستون، فردریک چارلز (۱۳۷۰). تاریخ فلسفه (جلد ۵). مترجم: امیر جلال الدین اعلم. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

۴. کاپلستون، فردریک چارلز (۱۳۸۰). تاریخ فلسفه (جلد ۶). مترجم: اسماعیل سعادت و منوچهر بزرگمهر. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

۵. کاپلستون، فردریک چارلز (۱۳۶۷). تاریخ فلسفه (جلد ۷). مترجم: داریوش آشوری. تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.

۶. مجتهدی، کریم (۱۳۸۸). فلسفه در آلمان. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
۷. مجتهدی، کریم (۱۳۸۷). دکارت و فلسفه او. تهران: امیرکبیر.

منابع فرعی:

۱. اسکروتین، راجر (۱۳۸۲). تاریخ مختصر فلسفه جدید. مترجم: اسماعیل سعادت‌ی خمسه. تهران: حکمت.
۲. سینگر، پیتر (۱۳۷۹). هگل. مترجم: عزت‌الله فولادوند. تهران: طرح نو.
۳. مگی، برایان (۱۳۷۲). فلاسفه بزرگ (آشنایی با فلسفه غرب). مترجم: عزت‌الله فولادوند. تهران: خوارزمی.
۴. وود، آلن دبلیو (۱۳۹۹). کانت. مترجم: عقیل فولادی. تهران: نگاه معاصر.
۵. هارت ناک، یوستوس (۱۳۷۶). نظریه معرفت در فلسفه کانت. مترجم: غلامعلی حدادعادل. تهران: فکر روز.
۶. مجموعه مجلدات تاریخ فلسفه راتلج.

کد درس: ۱۰۵

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:			
کلام اسلامی				Islamic Kalam			
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	جبرانی	نظری	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	
			الزامی	عملی		کارگاه	
				نظری		سمینار	
				عملی		سفر علمی	
				اختیاری		عملی	سایر
اهداف درس:							
❖ آشنایی تفصیلی با دیدگاه های فرق کلامی در مهم ترین مباحث اعتقادی موجود در سرفصل ❖ ترغیب دانشجویان به مقایسه دیدگاه های مختلف کلامی در مباحث موجود در سرفصل ❖ کسب مهارت در انجام پژوهش های تطبیقی میان فرق مختلف کلامی در خصوص مباحث موجود در سرفصل							
سرفصل درس:							
❖ معرفی مختصر رویکردهای کلامی در میان شیعه و اهل تسنن (کلام نقلی، کلام عقلی، کلام فلسفی) ❖ جایگاه عقل در اعتقادات ایمانی ❖ توحید - شرک ❖ ایمان - کفر - نفاق ❖ هدایت - ضلالت ❖ فطرت - طینت ❖ عمل - ثواب - عقاب ❖ وعده - وعید ❖ سعادت - شقاوت ❖ جبر - تفویض - امر بین الامرین ❖ قضا و قدر - بداء ❖ توسل - شفاعت - عفو ❖ توبه - احباط - تکفیر ❖ رجعت - معاد							
روش ارزشیابی:							
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه				
✓	✓	✓	به تشخیص استاد				
منابع اصلی:							
۱. معروف الحسنی، هاشم (۱۳۷۱). الشیعه بین الاشاعره و المعتزله. بیروت: دار الملاک. ۲. لاهیجی، عبدالرزاق بن علی (۱۳۷۳). گوهر مراد. تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. ۳. لاهیجی، عبدالرزاق بن علی (۱۳۷۲). سرمایه ایمان در اصول اعتقادات. تهران: انتشارات الزهراء (س) . ۴. تفتازانی، سعدالدین مسعود بن عمر (۱۹۷۴م). شرح العقاید النسفیة فی اصول الدین و علم الکلام. دمشق: وزارة الثقافة الارشاد القومي.							

۵. تفتازانی، سعدالدین مسعود بن عمر (۱۴۱۲). شرح المقاصد. قم: الشریف الرضی
۶. ولفسن، هری اوسترین (۱۳۹۴). فلسفه علم کلام. مترجم: احمد آرام. تهران: انتشارات بین‌المللی الهدی. ویراست ۲. چاپ دوم.
۷. نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۱۴۱۳هـ.ق). رساله فی قواعد العقاید قواعد العقاید. بیروت: دارالغربیه.
۸. شبلی نعمانی، محمد (۱۳۸۶). تاریخ علم کلام. مترجم: محمدتقی فخر داعی گیلانی. تهران: اساطیر.
۹. ایجی، عضدالدین. المواقف. قم: الشریف الرضی.
۱۰. قاضی، عبدالجبار بن احمد. شرح الاصول الخمسه. بیروت: دارالاحیاء التراث العربی.
۱۱. فخر رازی، محمد بن عمر. الطالب العالیه. بیروت: دار الکتاب العربی.
۱۲. مفید، محمد بن محمد. تصحیح الاعتقاد. تهران: روشنائی مهر.

منابع فرعی:

۱. شهرستانی، محمد بن عبدالکریم (۱۴۱۵هـ.ق). الملل و النحل. بیروت: دارالمعرفه.
۲. بدوی، عبدالرحمن (۱۴۱۷ هـ.ق). مذاهب الاسلامیین: المعتزله و الاشاعره و الاسماعیلیه و القرامطه و النصیریه. بیروت: دارالعلم للملایین.
۳. ابو زهره، محمد (۱۳۸۴). تاریخ المذاهب الاسلامیه. قم: مرکز مطالعات و تحقیقات ادیان و مذاهب.
۴. علی بن اسماعیل، اشعری (۱۴۰۰ هـ.ق). مقالات الاسلامیین و اختلاف المصلین. بیروت: فرانز اشتاینر.
۵. سبحانی تبریزی، جعفر (۱۴۲۶ ق). الالهیات علی هدی الکتاب و السنه و العقل. قم: مرکز العالمی للدراسات الاسلامیه.

کد درس: ۱۰۶

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:			
تعداد واحد: ۲ واحد				تفکر نقدی			
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت				Critical Thinking			
پیش نیاز: ندارد		نوع درس:		نظری		آموزش تکمیلی عملی:	
هم نیاز: ندارد				عملی			
				الزامی			
				اختیاری			
				عملی			
اهداف درس:							
❖ آشنایی با فنون منطقی و استدلالی تفکر انتقادی							
❖ ایجاد رغبت و انگیزه در دانشجویان در نقد و بررسی آراء							
❖ کسب مهارت جهت مواجهه با اندیشه‌های منتقدان دینی							
سرفصل درس:							
❖ تفکر و منطق:							
• دانش منطق و مهارت منطقی							
• راه‌های کسب معرفت: حواس، شهود، عقل، وحی و الهام، تجربه دینی							
• اقسام معرفت							
❖ نقد اندیشه‌ها:							
• مفهوم نقد							
• آداب و الزامات نقد اندیشه: اصل تقدم فهم بر نقد، انصاف در داوری، نقد: «ما قال» نه «من قال»							
❖ مراحل تفکر نقدی:							
• روشن کردن معانی واژه‌ها: روش‌شناسی تعریف، تعریف ذات گرایانه و غیر ذات گرایانه، تعاریف مفهومی و مصداقی، اقسام تعاریف (نظری، اقتناعی، بافتی، متنی، عملی، اجرایی، معجمی، لغوی)							
• کشف پیش فرض‌ها: معنای عرفی پیش فرض، معنای پیش فرض در مقام نقد							
• مطالبه دلیل و ارزیابی آن: روش‌شناسی مقام استدلال، لزوم توجیه و ارائه دلیل برای مقبولیت یک ادعا، قواعد راهبردی در مقام توجیه و دلیل‌آوری، بررسی کفایت و اعتبار دلیل، روش‌های استدلال (عقلی، نقلی، تجربی)، اقسام استدلال مباشر، انواع استدلال غیر مباشر، اقسام تبیین (فیزیکی، روانی، کارکردی)							
• نقد مبانی و لوازم یک ایده							
• کشف مغالطات							
○ مبارزه با مغالطات: خاستگاه منطق							
○ تاریخچه مغالطات							
○ انواع مغالطات: تبیین‌های مغالطی، ادعای بدون استدلال، مغالطات مقام نقد، مغالطات مقام دفاع، مغالطه در استدلال (مغالطات صوری، مغالطات ناشی از پیش فرض نادرست، مغالطات ربطی)							
روش ارزشیابی:							
ارزشیابی مستمر		میان ترم		آزمون نهایی		تحقیق یا پروژه	
✓		✓		✓		به تشخیص استاد	

منبع اصلی:

۱. خواص، امیر (۱۳۸۹). درسنامه تفکر نقدی، تهران: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).

منابع فرعی:

۱. مایرز، چت (۱۳۸۶). آموزش تفکر انتقادی. مترجم: خدایار ایبلی. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
۲. صفایی‌پور، حامد؛ یوسفی، الهام (۱۳۹۲). مهارت تفکر نقادانه: مهارت فهم و سنجش استدلال‌ها. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ویراست اول.
۳. شریعتمداری، علی (۱۳۸۹). نقد و خلاقیت در تفکر. تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۴. صفایی حائری، علی (۱۳۸۸). روش نقد: نقد هدف‌ها و نقد مکتب‌ها (جلد ۱). قم: لیل القدر.
۵. فرامرزی قراملکی، احد (۱۳۸۷). روش‌شناسی مطالعات دینی (تحریری نو). مشهد: دانشگاه علوم اسلامی رضوی، چاپ دوم.
۶. به اهتمام خانه کتاب (۱۳۸۶). کتاب نقد و نقد کتاب (مجموعه مقالات گروهی از نویسندگان). تهران: خانه کتاب.
۷. نبوی، لطف‌الله (۱۳۸۷). مبانی منطق و روش‌شناسی، تهران: دانشگاه تربیت مدرس.
۸. Thomson, Anne, (۲۰۰۲), Critical Reasoning: A Practical Introduction, London and New York: Routledge, ۲nd Edition.
۹. Bowell, Tracy, Kemp, Gary (۲۰۰۲), Critical Thinking: A Concise Guide, London; New York: Routledge First Edition.

کد درس: ۱۰۷

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:			
معرفت شناسی				Epistemology			
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	جبرانی	نظری	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	
			الزامی	عملی		کارگاه	
				نظری		سمینار	
			اختیاری	عملی		سفر علمی	
				عملی		سایر	

اهداف درس:

❖ آشنایی با مبانی معرفت شناسی با تکیه بر معرفت شناسی در حوزه فلسفه اسلامی

سرفصل درس:

❖ تحلیل عناصر معرفت (فاعل، ابزار و قلمرو)

❖ معرفت حقیقی (یقین مطابق با واقع، باور صادق موجه و نقدهای آن)

❖ امکان معرفت حقیقی، شکاکیت و نسبیت گرایی

❖ چیستی صدق و نفس الامر، ملاک صدق قضایا

❖ ارزش معرفت (مبنا گروی، انسجام گروی و...)

❖ واقع گرایی (رئالیسم معرفتی) // واقع نمایی معرفت، تفکیک رئالیسم خام از دیگر رئالیسم ها

❖ اقسام معرفت (علم حضوری، علم حصولی)

❖ رابطه علم حصولی با علم حضوری

❖ اقسام علم حضوری

❖ اقسام علم حصولی

❖ اقسام معقولات

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
✓	✓	✓	به تشخیص استاد

منابع اصلی:

۱. هاملین، دیوید (۱۳۷۴). تاریخ معرفت شناسی. مترجم: اعتماد شاپور. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

۲. معلمی، حسن (۱۳۷۸). معرفت شناسی. تهران: کانون اندیشه جوان.

۳. فعالی، محمدتقی (۱۳۷۷). درآمدی بر معرفت شناسی معاصر و دینی. قم: معاونت امور اساتید و دروس معارف اسلامی.

۴. طباطبایی، محمدحسین (۱۳۶۷). اصول فلسفه و روش رئالیسم. تهران: صدرا.

۵. هارتناک، یوستوس (۱۳۷۶). نظریه معرفت در فلسفه کانت. مترجم: غلامعلی حداد عادل. تهران: فکر روز.

۶. فنائی اشکوری، محمد (۱۳۷۵). علم حضوری: سنگ بنای معرفت بشری و پایه ای برای یک معرفت شناسی و مابعدالطبیعه متعالی، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی قدس سره.

۷. دادجو، ابراهیم (۱۳۹۳). علم حضوری و شهود. تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

کد درس: ۱۰۸

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:			
تفسیر فلسفی قرآن کریم				Philosophical Interpretation of Quran			
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	جبرانی	نظری	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	
			الزامی	عملی		کارگاه	
				نظری		سمینار	
			اختیاری	عملی		سفر علمی	
				عملی		سایر	
اهداف درس:							
❖ آشنایی با روش تفسیر فلسفی قرآن کریم و مقایسه آن با سایر روش های تفسیری ❖ آشنایی با تفسیر فلسفی برخی از مفاهیم و اصطلاحات قرآن کریم ❖ ترغیب دانشجویان به مطالعه و تحقیق در متون تفسیری فلسفی ❖ کسب مهارت در انجام پژوهش های حکمی_قرآنی و مطالعات تلفیقی							
سرفصل درس:							
❖ اشاره ای به روش ها و گرایش های تفسیر قرآن کریم - تفسیر به مأثور - تفسیر به رأی - تفسیر قرآن به قرآن - تفسیر عرفانی: تفسیر از رهگذر تأویل و رمز (مقایسه رأی ابن عربی و اخوان الصفا) - تفسیر فلسفی (مقایسه تفسیر ملاصدرا با تفسیر علامه طباطبایی و تفسیر آیت الله جوادی آملی) ❖ تفسیر فلسفی برخی از مفاهیم و اصطلاحات - عقل - قلب - ایمان - عمل - مراتب شناخت: یقین، ظن، شک ❖ کارکردهای عقل در کتاب و سنت ❖ استدلال های عقلی قرآن کریم در موضوعات مختلف							
روش ارزشیابی:							
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه				
✓	✓	✓	به تشخیص استاد				
منابع اصلی:							
۱. صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم (۱۳۸۹). تفسیر القرآن الکریم. تهران: بنیاد حکمت اسلامی صدا. ۲. طباطبایی، محمدحسین (۱۳۸۶). تفسیر المیزان. مترجم: سید محمدباقر موسوی همدانی. قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم (دفتر انتشارات اسلامی).							

۳. جوادى آملی، عبدالله (۱۳۹۰). تسنیم: تفسیر قرآن کریم. قم: مرکز نشر اسراء. ۴. قطب، سید (۲۰۰۸). فی ظلال القرآن. بیروت: دار الشروق. ۵. رضایی اصفهانی، محمدعلی (۱۳۸۵). درسنامه‌ی روش‌ها و گرایش‌های تفسیری قرآن: منطق تفسیری قرآن. قم: مرکز جهانی علوم اسلامی. ۶. گولد تسهیر، ایکناتس (۱۳۷۴). مذاهب التفسیر الاسلامی. مقدمه: عبدالحلیم النجار. بی‌جا: مکتبه‌ الخانجی.	منابع فرعی: ۱. طوسی، محمدبن حسن (بی‌تا). التبیان. بیروت: دار احیاء التراث العربی. ۲. فخر رازی، محمد بن عمر (بی‌تا). تفسیر کبیر. بی‌جا. ۳. نجارزادگان، فتح‌الله (۱۳۸۳). تفسیر تطبیقی: (بررسی تطبیقی مبانی تفسیر قرآن و معارفی از آیات در دیدگاه فریقین). قم: مرکز جهانی علوم اسلامی. ۴. مقدس اردبیلی، احمد بن محمد (۱۳۷۵). زبده البیان فی احکام القرآن. قم: مؤتمر المقدس الاردبیلی. ۵. محمدتقی، مصباح یزدی (۱۳۹۸). معارف قرآن، قم: انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره).
--	---

سرفصل دروس الزامی

کد درس: ۱۰۹

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:						
فلسفه ملاصدرا: هستی‌شناسی				The Philosophy of Mulla Sadra : Ontology						
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت		پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد		نوع درس:		آموزش		نظری	جبرانی	
						تکمیلی		عملی		
						عملی:		نظری		الزامی
								عملی		
								نظری		
		عملی								
اهداف درس:										
❖ اهداف کلی درس: آشنایی با اقسام و احکام کلی وجود در فلسفه ملاصدرا										
❖ اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم هستی‌شناختی										
سرفصل درس:										
❖ اشتراک معنوی وجود										
❖ اصالت وجود										
❖ درک وجود										
❖ شمول وجود										
❖ وجود و امور ماهوی										
❖ تشکیک وجود										
❖ وجود ذهنی										
❖ امور عامه										
روش ارزشیابی:										
ارزشیابی مستمر		میان ترم		آزمون نهایی		تحقیق یا پروژه				
✓		✓		✓		به تشخیص استاد				
فهرست منابع:										
۱. الشواهد الربوبیه، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه سید جلال‌الدین آشتیانی، مرکز الجامعی للنشر، مشهد، ۱۳۶۰.										
۲. المبدأ و المعاد، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه سید جلال‌الدین آشتیانی، انجمن حکمت و فلسفه ایران تهران، ۱۳۵۴.										
فهرست مطالعات:										
۱. الحکمة المتعالیة فی الأسفار الأربعة العقلیة، صدرالدین شیرازی، دار إحياء التراث، بیروت، ۱۹۸۱.										
۲. المشاعر، صدرالدین شیرازی، طهوری، تهران، ۱۳۶۳.										
۳. العرشیه، صدرالدین شیرازی، انتشارات مولی، تهران، ۱۳۶۱.										

کد درس: ۱۱۰

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:					
فلسفه ملاصدرا: خداشناسی				The Philosophy of Mulla Sadra: Theology					
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت		پیش نیاز: فلسفه ملاصدرا : هستی شناسی هم نیاز: ندارد		نوع درس:		آموزش		نظری	
						تکمیلی		عملی	
						عملی:		نظری	
						عملی		نظری	
						عملی		عملی	
ندارد		کارگاه		سمینار		سفر علمی		سایر	
اهداف درس:									
❖ اهداف کلی درس: آشنایی با مفهوم خدا و صفات و افعال او در فلسفه ملاصدرا									
❖ اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در زمینه خداشناسی صدرایی									
سرفصل درس:									
❖ امکان و چگونگی شناخت خدا									
❖ برهان صدیقین									
❖ خدا همچون واجب الوجود									
❖ رابطه ذات و صفات خدا									
❖ علم خدا به خود و خلق پیش و پس از ایجاد									
❖ مراتب علم خدا (عنایت، قضا، قدر)									
❖ علم پیشین الهی و اختیار انسان									
❖ قدرت و حکمت خدا									
❖ اراده و حیات خدا									
❖ سمع و بصر و تکلم خدا									
❖ چگونگی صدور کثرات از مبدأ واحد									
❖ مسئله شر									
روش ارزشیابی:									
ارزشیابی مستمر		میان ترم		آزمون نهایی		تحقیق یا پروژه			
✓		✓		✓		به تشخیص استاد			
فهرست منابع:									
۱. الشواهد الربوبیه، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه سید جلال الدین آشتیانی، المرکز الجامعی للنشر، مشهد، ۱۳۶۰.									
۲. المبدأ و المعاد، صدرالدین شیرازی، تصحیح و مقدمه سید جلال الدین آشتیانی، انجمن حکمت و فلسفه ایران تهران، ۱۳۵۴.									
فهرست مطالعات:									
۱. الحکمة المتعالیة فی الأسفار الأربعة العقلیة، صدرالدین شیرازی، دار إحياء التراث، بیروت، ۱۹۸۱.									
۲. המשاعر، صدرالدین شیرازی، طهوری، تهران، ۱۳۶۳.									
۳. العرشیه، صدرالدین شیرازی، انتشارات مولی، تهران، ۱۳۶۱.									

کد درس: ۱۱۱

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:			
فلسفه ملاصدرا: علم النفس و آخرت‌شناسی				The Philosophy of Mulla Sadra: Psychology and Eschatology			
تعداد واحد: ۲ واحد		پیش‌نیاز: فلسفه ملاصدرا: خداشناسی		نوع درس:		نظری	
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت		هم‌نیاز: ندارد				عملی	
						نظری	
						عملی	
						نظری	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	
						عملی	

کد درس: ۱۱۲

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:			
فلسفه سینوی (۱)				Avicenna's Philosophy (۱)			
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	جبرانی	نظری	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	
				عملی		کارگاه	
				نظری		سمینار	
				عملی		سفر علمی	
				نظری		سایر	
اهداف درس:							
❖ اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات ابن سینا در زمینه اثبات وجود و یگانگی خداوند							
❖ اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در زمینه اثبات وجود و یگانگی خداوند بر مشرب ابن سینا							
سرفصل درس:							
❖ نفی ماده باوری (ابطال مدعای انحصار موجود در امر محسوس)							
❖ علل ماهیت و علل وجود							
❖ برهان وجوب و امکان بر اثبات وجود خدا							
❖ برهان توحید							
❖ بساطت واجب الوجود							
❖ عینیت وجود و ماهیت در واجب الوجود							
❖ نفی جنس و فصل و حدّ و ضدّ و ندّ از واجب الوجود							
❖ علم خدا							
روش ارزشیابی:							
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه				
✓	✓	✓	به تشخیص استاد				
فهرست منابع:							
۱. الاشارات و التنبيهات، ابن سینا، مع الشرح النصیر الدین الطوسی، نشر البلاغۀ، قم، ۱۳۸۳.							
فهرست مطالعات:							
۱. الشفاء: الإلهیات، ابن سینا، تحقیق الدكتور إبراهيم مدکور، قاهره، ۱۹۸۱.							
۲. النجاة، ابن سینا، تصحیح مرتضی مطهری، دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.							

کد درس: ۱۱۳

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:			
فلسفه سینوی (۲)				Avicenna's Philosophy (۲)			
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: فلسفه سینوی (۱) هم نیاز: ندارد	نوع درس:	جبرانی	نظری	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	
			الزامی	عملی		کارگاه	
				نظری		سمینار	
			اختیاری	عملی		سفر علمی	
				نظری		سایر	

اهداف درس:

❖ اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات ابن سینا در زمینه اثبات وجود و یگانگی خداوند

❖ اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی در زمینه اثبات وجود و یگانگی خداوند بر مشرب ابن سینا

سرفصل درس:

❖ ملاک نیازمندی معلول به علت

❖ ماهیت زمان

❖ مسبوقیت حادثات به ماده و زمان

❖ اثبات حدوث ذاتی ممکنات

❖ قاعده الواحد

❖ غایت مندی افعال الهی

❖ رابطه هستی شناختی خدا و جهان (چگونگی صدور کثیر از واحد)

❖ مباحث مربوط به نفس و آگاهی

❖ نقد نظریه اتحاد عاقل و معقول

❖ علم واجب الوجود به جزئیات

❖ مسئله شر

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
✓	✓	✓	به تشخیص استاد

فهرست منابع:

۱. الاشارات و التنبيهات، ابن سینا، مع الشرح النصیر الدین الطوسی، نشر البلاغة، قم، ۱۳۸۳.

فهرست مطالعات:

۱. الشفاء: الإلهیات، ابن سینا، تحقیق الدكتور إبراهيم مدكور، قاهره، ۱۹۸۱.

۲. النجاة، ابن سینا، تصحیح مرتضی مطهری، دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.

کد درس: ۱۱۴

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:			
فلسفه اشراق (۱)				Illuminationist Philosophy (۱)			
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	جبرانی	نظری	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	
			الزامی	عملی		کارگاه	
				نظری		سمینار	
				عملی		سفر علمی	
				اختیاری		عملی	سایر
اهداف درس:							
❖ اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات سهروردی در زمینه منطق و متافیزیک							
❖ اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال در حوزه منطق و فلسفه اشراقی							
سرفصل درس:							
❖ موضع سهروردی در برابر ذات گرایی و منطق ارسطویی تعریف							
❖ نقد او برعکس مستوی							
❖ نظریه ضرورت بتاته							
❖ مغالطات							
❖ اعتباریت وجود							
❖ ابطال ماده و صورت							
❖ نقد ادله مشائیان بر بقای نفس							
❖ نظریه مثل افلاطونی							
❖ نظریه ابصار و سمع							
روش ارزشیابی:							
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه				
✓	✓	✓	به تشخیص استاد				
فهرست منابع:							
۱. مجموعه مصنفات شیخ اشراق، به تصحیح هانری کرین، مؤسسه مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۵.							
فهرست مطالعات:							
۱. شعاع اندیشه و شهود در فلسفه سهروردی، غلامحسین ابراهیمی دینانی، انتشارات حکمت، تهران، ۱۳۷۵.							
۲. حکمت اشراق، سید عبدالله یزدان پناه، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم، ۱۳۸۹.							

کد درس: ۱۱۵

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:			
فلسفه اشراق (۲)				Illuminationist Philosophy (۲)			
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت		پیش نیاز: فلسفه اشراق (۱) هم نیاز: ندارد		نوع درس:		جبرانی	
						نظری	
						عملی	
						الزامی	
						اختیاری	
آموزش تکمیلی عملی:		کارگاه		ندارد		سفر علمی	
		سمینار				سایر	
اهداف درس:							
❖ اهداف کلی درس: آشنایی با نظریات سهروردی در زمینه متافیزیک نوری							
❖ اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال در حوزه فلسفه اشراقی و متافیزیک نوری							
سرفصل درس:							
❖ نور و ظلمت							
❖ نیازمندی وجودی جسم به نور مجرد							
❖ علم حضوری							
❖ اقسام نور و اختلاف تشکیکی انوار							
❖ اثبات نورالانوار							
❖ قاعده الواحد و صادر اول							
❖ ربط واحد به کثیر: گزارش و سنجش نظریه مشائیان							
❖ نظام قهر و مهر: تبیین اشراقی از ربط واحد به کثیر							
❖ نظریه اشراقی در باب علم الهی							
❖ قاعده‌های اسکان اشرف							
روش ارزشیابی:							
ارزشیابی مستمر		میان ترم		آزمون نهایی		تحقیق یا پروژه	
✓		✓		✓		به تشخیص استاد	
فهرست منابع:							
۱. مجموعه مصنفات شیخ اشراق، به تصحیح هانری کربن، مؤسسه مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۷۵.							
فهرست مطالعات:							
۱. شعاع اندیشه و شهود در فلسفه سهروردی، غلامحسین ابراهیمی دینانی، انتشارات حکمت، تهران، ۱۳۷۵.							
۲. حکمت اشراق، سید عبدالله یزدان پناه، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، قم، ۱۳۸۹.							

کد درس: ۱۱۶

نام درس به فارسی: منطق سینوی				نام درس به انگلیسی: Avicenna 's Logic			
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت		پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد		نوع درس:		آموزش	
						تکمیلی	
						عملی:	
						ندارد	
						کارگاه	
سمینار		نظری		جبرانی		نظری	
سفر علمی		عملی		الزامی		عملی	
سایر		اختیاری				عملی	
اهداف درس:							
❖ اهداف کلی درس: آشنایی با منطق سینوی							
❖ اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال در زمینه منطق سینوی							
سرفصل درس:							
❖ مدخل							
❖ کلیات خمس							
❖ قضایا							
❖ قیاس							
❖ منطق موجهات							
❖ برهان							
❖ مغالطه							
روش ارزشیابی:							
ارزشیابی مستمر		میان ترم		آزمون نهایی		تحقیق یا پروژه	
✓		✓		✓		به تشخیص استاد	
فهرست منابع:							
۱. الاشارات و التنبيهات، ابن سینا، مع الشرح النصیر الدین الطوسی، نشر البلاغۃ، قم، ۱۳۸۳.							
فهرست مطالعات:							
۱. الشفاء: الإلهیات، ابن سینا، تحقیق الدكتور إبراهيم مدكور، قاهره، ۱۹۸۱.							
۲. النجاة، ابن سینا، تصحیح مرتضی مطهری، دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.							

کد درس: ۱۱۷

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:			
منطق جدید				Modern Logic			
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد	نوع درس:	جبرانی	نظری	آموزش تکمیلی عملی:	ندارد	
			الزامی	عملی		کارگاه	
				نظری		سمینار	
			اختیاری	نظری		سفر علمی	
				عملی		سایر	
اهداف درس:							
❖ اهداف کلی درس: آشنایی با منطق جدید							
❖ اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال در زمینه منطق جدید							
سرفصل درس:							
❖ آشنایی اجمالی با تمایزات منطق قدیم، سنتی و جدید							
❖ آشنایی اجمالی با نظام‌های استنتاجی در منطق جدید و تقریرهای مختلف از این نظام‌ها (با تکیه بر نظام استنتاج طبیعی به تقریر لمون و کپی)							
❖ فرا نظریه منطق جمله‌ها							
❖ منطق محمول‌ها							
❖ منطق محمول‌ها با این‌همانی							
❖ فرا نظریه منطق محمول‌ها							
روش ارزشیابی:							
ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه				
✓	✓	✓	به تشخیص استاد				
فهرست منابع:							
۱. درآمدی به منطق جدید، ضیاء موحد، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۸۳.							
۲. مبانی منطق جدید، لطف‌الله نبوی، سمت، ۱۳۸۴.							
فهرست مطالعات:							
۱. درآمدی نو به منطق نمادین: منطق جمله‌ها، پل تیدمن و هاوارد کهین، ترجمه رضا اکبری، دانشگاه امام صادق، تهران، ۱۳۹۱.							
۲. درآمدی نو به منطق نمادین: منطق محمول‌ها، پل تیدمن و هاوارد کهین، ترجمه رضا اکبری، دانشگاه امام صادق، تهران، ۱۳۹۱							

کد درس: ۱۱۸

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:				
فلسفه غرب (۱)				Western Philosophy(۱)				
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت		پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد		نوع درس:		آموزش تکمیلی عملی:		ندارد
								کارگاه
								سمینار
								سفر علمی
								سایر
اهداف درس:								
❖ اهداف کلی درس: آشنایی با فلسفه تحلیلی								
❖ اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال در حوزه فلسفه تحلیلی								
سرفصل درس:								
❖ ماهیت فلسفه تحلیلی								
❖ اتمیسم منطقی								
❖ پوزیتیویسم منطقی								
❖ آرای راسل								
❖ آرای ویتگنشتاین متقدم								
❖ فلسفه زبان								
روش ارزشیابی:								
ارزشیابی مستمر		میان ترم		آزمون نهایی		تحقیق یا پروژه		
✓		✓		✓		به تشخیص استاد		
فهرست منابع:								
۱. فلسفه تحلیلی در قرن بیستم، اورام استرول، ترجمه فریدون فاطمی، نشر مرکز، تهران، ۱۳۹۲.								
فهرست مطالعات:								
۱. فلسفه در قرن بیستم، ژان لاکوست، ترجمه رضا داوری اردکانی، سمت، تهران، ۱۳۷۴.								

کد درس: ۱۱۹

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:							
فلسفه غرب (۲)				Western Philosophy (۲)							
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت		پیش نیاز: فلسفه غرب (۱) هم نیاز: ندارد		نوع درس:		نظری					
						جبرانی					
						الزامی					
						اختیاری					
						عملی					
ندارد		آموزش تکمیلی عملی:		کارگاه		سمینار		سفر علمی		سایر	

اهداف درس:

❖ اهداف کلی درس: آشنایی با اگزیستانسیالیسم

❖ اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال در حوزه فلسفه غرب به‌ویژه آرای فیلسوفان وجودی

سرفصل درس:

❖ «اگزیستانس» و تفاوت آن با «وجود» و «موجود»

❖ آرای کی‌یر کگارد

❖ آرای یاسپرس

❖ آرای سارتر

❖ آرای مارسل

❖ آرای هایدگر

❖ شأن تاریخی فلسفه‌های اگزیستانس

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
✓	✓	✓	به تشخیص استاد

فهرست منابع:

۱. نگاهی به نگرش‌های فلسفی سده بیستم، میر عبدالحسین نقیب زاده جلالی، کتابخانه طهوری، تهران، ۱۳۹۰.

۲. پدیدارشناسی و فلسفه‌های هست بودن، روزه ورنو-ژان وال، ترجمه یحیی مهدوی، خوارزمی، تهران، ۱۳۸۷.

۳. تاریخ فلسفه: از فیخته تا نیچه، فردریک کاپلستون، ترجمه داریوش آشوری، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، ۱۳۹۰.

فهرست مطالعات:

۱. بحث در مابعد الطبیعه، ژان وال، ترجمه یحیی مهدوی، خوارزمی، تهران، ۱۳۸۰.

۲. ترس و لرز، کی‌یر کگارد، ترجمه عبدالحکیم رشیدیان، نشر نی، تهران، ۱۳۷۸.

۳. هستی و زمان، هایدگر، ترجمه عبدالحکیم رشیدیان، نشر نی، تهران، ۱۳۸۹.

کد درس: ۱۲۰

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:			
مسائل جدید کلامی				New Problems in Kalam			
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت		پیش نیاز: فلسفه غرب (۱) و (۲) هم نیاز: ندارد		نوع درس:		جبرانی	
						الزامی	
						اختیاری	
						نظری	
						عملی	
آموزش تکمیلی عملی:		نظری		عملی		ندارد	
		نظری		عملی		کارگاه	
		نظری		عملی		سمینار	
		نظری		عملی		سفر علمی	
		نظری		عملی		سایر	

اهداف درس:

❖ اهداف کلی درس: آشنایی با موضوعات کلامی مدرن و رویکردهای نوین الهیاتی در دنیای جدید

❖ اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال در حوزه کلام جدید

سرفصل درس:

❖ تعریف دقیق علم کلام، کلام جدید و فلسفه دین

❖ بیان موضوع، روش و غایت در کلام جدید و مباحث جدید کلامی

❖ ادله اثبات وجود خدا (براهین وجود شناختی، جهان شناختی، غایت شناختی، برهان اخلاقی، برهان تجربه دینی، براهین پراگماتیسمی، ...)

❖ اوصاف خداوند (علم مطلق، قدرت مطلق، خیرخواهی مطلق، عدم تناهی، بساطت مطلق و ...)

❖ مسئله شر (مسئله منطقی شر، مسئله قرینه ای شر، دفاعیه، تئودیه، شر بی وجه، مسئله احتمالاتی شر، مسئله وجودی شر)

❖ علم و دین (بررسی مدل های مختلف رابطه علم و دین)

❖ زبان دین (مسئله معناداری و معناشناسی زبان دین)

❖ تجربه دینی (ماهیت و انواع تجربه دینی، حجیت معرفت شناختی تجربه های دینی)

❖ مرگ و جاودانگی (دیدگاه های مختلف درباره ماهیت مرگ و ادله جاودانگی)

❖ کثرت گرایی دینی (در برابر شمول گرایی و انحصار گرایی)

❖ معنای زندگی (مفهوم معناداری زندگی و مؤلفه های آن و رویکردهای مختلف در باب معنای معنا و معنایابی زندگی)

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
✓	✓	✓	به تشخیص استاد

فهرست منابع:

۱. جستارهایی در کلام جدید، محمدرضایی و دیگران، سمت، تهران، ۱۳۸۸.

فهرست مطالعات:

۱. سخن گفتن از خدا، امیرعباس علی زمانی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، تهران، ۱۳۸۷.

۲. عقل و اعتقاد دینی، مایکل پیترسون، ترجمه ابراهیم سلطانی و احمد نراقی، طرح نو، تهران، ۱۳۷۶.

۳. علم و دین، ایان باربور، ترجمه خرمشاهی، نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۶.

کد درس: ۱۲۱

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:									
تعداد واحد: ۲ واحد				زبان تخصصی (۱)									
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت				Professional Foreign Language(۱)									
پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد		نوع درس:		نظری		عملی							
								جبرانی					
										الزامی			
												اختیاری	
عملی													
		آموزش تکمیلی: عملی:		ندارد									
						کارگاه							
								سمینار					
سفر علمی													
		سایر											
				اهداف درس:									
				❖ اهداف کلی درس: آشنایی با زبان انگلیسی در حوزه تخصصی فلسفه									
❖ اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال به زبان انگلیسی در حوزه تخصصی فلسفه													
سرفصل درس:													
❖ ارسطو													
❖ افلاطون													
❖ فلوطین													
❖ فارابی													
❖ ابن سینا													
❖ سهروردی													
❖ ملاصدرا													
روش ارزشیابی:													
ارزشیابی مستمر		میان ترم		آزمون نهایی		تحقیق یا پروژه							
✓		✓		✓		به تشخیص استاد							
فهرست منابع:													
۱. Routledge Encyclopedia of philosophy. Edward Craig (ed.). London: Routledge													
فهرست مطالعات:													
۱. Encyclopedia of Philosophy, Donald M. Borchert (ed.), New York: McMillan.													

کد درس: ۱۲۲

نام درس به فارسی:				نام درس به انگلیسی:				
زبان تخصصی (۲)				Professional Foreign Language(۲)				
تعداد واحد: ۲ واحد تعداد ساعت: ۳۲ ساعت		پیش نیاز: ندارد هم نیاز: ندارد		نوع درس:		آموزش تکمیلی عملی:		ندارد
								کارگاه
								سمینار
								سفر علمی
								سایر
نظری		عملی		جبرانی		الزامی		نظری
								عملی
								نظری
								عملی
								اختیاری

اهداف درس:

❖ اهداف کلی درس: آشنایی با زبان انگلیسی در حوزه تخصصی فلسفه

❖ اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل و استدلال به زبان انگلیسی در حوزه تخصصی فلسفه

سرفصل درس:

❖ بارکلی

❖ لاک

❖ هیوم

❖ کانت

❖ هگل

❖ کی‌یر کگارد

❖ نیچه

❖ هایدگر

❖ فرگه

❖ راسل

❖ ویتگنشتاین

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون نهایی	تحقیق یا پروژه
✓	✓	✓	به تشخیص استاد

فهرست منابع:

۱. Routledge Encyclopedia of philosophy. Edward Craig (ed.). London: Routledge

فهرست مطالعات:

۱. Encyclopedia of Philosophy, Donald M. Borchert (ed.), New York: McMillan.